

Parshat Mishpatim: The Two Halves of Matan Torah

(1) שמות פרק כד

(א) וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵל יְקֹוֹק אֲתָהּ וְאֶהְרֹן נָדָב וְאֶבְיָהוּא וְשִׁבְעִים מִזְקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרָחֹק: (ב) וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֵל יְקֹוֹק וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ וְהָעָם לֹא יֵעָלוּ עִמּוֹ: (ג) וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֵת כָּל דְּבָרֵי יְקֹוֹק וְאֵת כָּל הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק נַעֲשֶׂה: (ד) וַיִּכְתַּב מֹשֶׁה אֵת כָּל דְּבָרֵי יְקֹוֹק וַיִּשְׁכַּם בַּבֹּקֶר וַיְבִין מִזִּבְחַת תַּחַת הַהָר וּשְׁתֵּים עָשָׂר מִצְבֵּה לְשָׁנִים עֶשֶׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: (ה) וַיִּשְׁלַח אֶת נְעָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֵלֹת וַיִּזְבְּחוּ זִבְחֵים שְׁלָמִים לַיְקֹוֹק פְּרִים: (ו) וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וַיִּשֶׂם בְּאֵגָנוֹת וְחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ: (ז) וַיִּקַּח סֹפֶר הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנוֹ הָעָם וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע: (ח) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַדָּם וַיִּזְרַק עַל הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְקֹוֹק עִמָּכֶם עַל כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

(2) שמות פרק כא

(א) וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמֹעַ לִפְנֵיהֶם: (ב) כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָדֵי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבִשְׁבַעַת יֵצֵא לְחֻפְשֵׁי חֲנָם:

(3) רש"י שמות פרק כא

(א) ואלה המשפטים - כל מקום שנאמר "אלה" פסל את הראשונים, "ואלה" מוסיף על הראשונים. מה הראשונים מסיני, אף אלו מסיני. ולמה נסמכה פרשת דינין לפרשת מזבח, לומר לך שתשים סנהדרין אצל המקדש [המזבח]:

(4) ויקרא פרק כה

(א) וַיְדַבֵּר יְקֹוֹק אֵל מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָכֶם וּשְׁבַתָּהּ הָאָרֶץ שִׁבַּת לַיְקֹוֹק: (ג) שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֶךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר כְּרֶמֶךְ וְאִסַּפְתָּ אֶת תְּבוּאָתָהּ: (ד) וּבִשְׁנֵה הַשְּׁבִיעִית שִׁבַּת שְׁבַתוֹן יִהְיֶה לְאָרֶץ שִׁבַּת לַיְקֹוֹק שְׂדֶךְ לֹא תִזְרַע וְכְרֶמֶךְ לֹא תִזְמַר:

(5) רש"י ויקרא פרק כה

(א) בהר סיני - מה ענין שמיטה אצל הר סיני - והלא כל המצוות נאמרו מסיני? אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני, אף כולן נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני, כך שנויה בתורת כהנים. . .

(6) ספר דרר ה' הקדמה

לעולם יהיו דברי תורה בידך כללים ולא פרטים.

(7) בראשית פרק כח

(יב) וַיִּחְלַם וְהִנֵּה סֹלֶם מִצֵּב אֶרְצָה וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מַלְאָכִי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ:

(8) שמות פרק כ

(יד) וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֶת הַלְפִידִם וְאֶת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת הָהָר עֹשֵׂן וַיִּרְא הָעָם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמְדוּ מֵרָחֹק: (טו) וַיֹּאמְרוּ אֵל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֵתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאֵל יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן נָמוּת: (טז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵל הָעָם אֵל תִּירְאוּ כִּי לְבַעֲבוֹר נְסוּת אֲתָכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוֹר תִּהְיֶה יְרֵאתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ: (יז) וַיַּעֲמֵד הָעָם מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נָגַשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹהִים: פ

(9) שמות פרק כד

(ט) וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן נָדָב וְאֶבְיָהוּא וְשִׁבְעִים מִזְקְנֵי יִשְׂרָאֵל: (י) וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסַּפִּיר וְכַעֲצֵם הַשָּׁמַיִם לְטֹהַר: (יא) וְאֵל אֲצִילִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שַׁלַּח יָדוֹ וַיַּחֲזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ: